

# O čem by se mělo psát v mém kraji?

<https://www.vnjh.cz/stredni-skoly/cena-bronislavy-muellerove/vyhlaseeni/>

## Úvod

Za dva měsíce to bude rok od mého přestěhování z Klánovic do Kyje. Kyje i Klánovice jsou obě pražské čtvrti, obě se nacházejí na východní straně hlavního města a oběma projíždí vlak S1. Dokonce jejich jména začínají na stejné písmeno. I na začátku našeho nového bydlení se tak vše zdálo velmi podobné. Zakrátko jsem si ale všiml zásadního rozdílu. Když jsem se procházel po Klánovicích, nebo jen šel na autobus, nikdy jsem cestou nepotkal žádné volně pohozené odpadky. To se bohužel nedá říci o Kyjích. Odpadky se zde na zemi nenacházejí pouze v okolí košů a popelnic, ale běžně i v keřích, parcích a u okraje silnice. Proč tomu tak ale je? A nešlo by tomu nějak zabránit? Těmto otázkám se budu věnovat ve své eseji na téma: *Nedostatek veřejných odpadkových košů v pražských Kyjích*.

Na začátek bych ještě rád více představil obě části Prahy, kterých se tento problém týká. Udělal jsem tak pomocí umělé inteligence. Té jsem zadal dva různé dotazy: *Napis mi odstavec, ve kterém představíš čtvrť Kyje, délka 800 znaků a Napis mi odstavec, ve kterém představíš čtvrť Klánovice, délka 800 znaků*. Odpovědi na oba mé dotazy jsou vloženy níže.

## Kyje

Kyje jsou malebnou čtvrtí na severovýchodě Prahy, spadající pod městskou část Praha 14. Tato lokalita kombinuje klidný venkovský charakter s dostupností městských služeb. Dominantou Kyjí je románský kostel sv. Bartoloměje z 12. století, který je jednou z nejstarších staveb v Praze. Oblast je známá také díky Kyjskému rybníku, oblíbenému místu pro procházky, rekreaci a rybaření. Kyje jsou ideální volbou pro ty, kteří hledají spojení přírody s pohodlným bydlením. Nabízí také dobré dopravní spojení, včetně blízkosti metra linky B. Díky pestré nabídce rodinných domů a moderních bytových projektů si zde najdou domov jak rodiny s dětmi, tak jednotlivci hledající klidné prostředí. Navíc je čtvrť bohatá na zeleň a nabízí široké možnosti sportovního vyžití, včetně cyklostezek a fitness stezek. Kyje se mohou pochlubit také přátelskou komunitou a množstvím kulturních i společenských akcí, které zde pravidelně probíhají.

## Klánovice

Klánovice jsou klidnou a prestižní čtvrtí na východním okraji Prahy, která se pyšní unikátní atmosférou spojenou s přírodou. Největším lákadlem je Klánovický les, nejrozsáhlejší lesní plocha v Praze, ideální pro procházky, běh, cyklistiku nebo houbaření. Tato lokalita nabízí kombinaci venkovského prostředí a výborné dostupnosti – vlakové spojení zajišťuje rychlou cestu do centra města. Klánovice jsou známé svými vilovými čtvrtěmi a prostornými rodinnými domy, což láká rodiny i jednotlivce hledající klidné bydlení. Nechybí zde základní občanská vybavenost, včetně škol, restaurací a sportovních zařízení, a čtvrť se může pochlubit bohatým kulturním životem a přátelskou komunitou. Díky harmonii mezi přírodou, kvalitním bydlením a pohodlnou dostupností jsou Klánovice ideální volbou pro ty, kteří chtějí uniknout ruchu velkoměsta, aniž by přišli o jeho výhody.

Podobnost obou popisů čtvrtí bych rád použil jako důkaz podobnosti Kyjí a Klánovic. Pokud ale jsou obě místa tak podobná, proč je v Klánovicích o tolik méně nepořádku než v Kyjích?

Myslím si, že tomu tak je z nedostatku odpadkových košů na veřejných místech. Tento nedostatek nutí obyvatele Kyjí, kteří by koš zrovna potřebovali využít, aby ho buď aktivně vyhledali v nejbližších ulicích, nebo aby odložili vyhození svého odpadu na později a zatím si jej uchovali u sebe. Obě z těchto možností jsou nepříjemné a vyžadují od člověka více či méně aktivity navíc.

Pokud ale náš člověk nechce vyvinout aktivitu spojenou s první či druhou možností, má ještě možnost třetí. Předmět určený k vyhození do odpadkového koše jednoduše odhodí tam, kde se mu to hodí. Do křoví, někomu přes plot na zahradu, na trávu u chodníku...

Množství odpadků, které se nachází mimo koše a popelnice je přímo úměrné množství námahy, kterou musíme vynaložit, abychom odpadek donesli tam, kam patří. To znamená, že čím více námahy musíme vynaložit, tím více odpadků bude pohozených na místech, kam nepatří.

A jak tomu zamezit? Snížit míru práce, která je potřebná ke správnému vyhození odpadu.

## Důkaz

Jako důkaz pro toto tvrzení bych rád srovnal další dvě místa. Konkrétně americké Los Angeles a australské Melbourne.

Los Angeles je známé svou [špinavostí](#). Na ulicích se válejí odpadky, které zde leží klidně několik týdnů. A není se čemu divit. Se svým počtem obyvatel, který dosahuje k téměř čtyřem milionům, produkuje město opravdu velké množství odpadu každý den. Problémem je, že počet odpadkových košů v tomto městě vůbec neodpovídá počtu obyvatel. Los Angeles spravuje na své rozloze pouze něco málo přes tisíc veřejných košů. Při tak malém počtu si velká část jeho obyvatel vybere radši možnost vyhození odpadu na ulici, než aby museli vyhledat nejbližší koš, který může být i více než kilometr daleko.

Na druhé straně spektra je Melbourne. To bylo již několikrát vyhlášeno jako jedno nejčistších a nejlépe [obyvatelných](#) měst světa. To jde znovu ruku v ruce s počtem míst, kam mohou lidé na veřejných místech svůj odpad vyhodit. Ten se v druhém nejlidnatějším městě Austrálie vyšplhal na stovky tisíc.

Je samozřejmě důležité zmínit rozlohu obou měst. Ta je u Melbourne asi šestkrát vyšší než u Los Angeles. Počet odpadkových košů má ale více než šestkrát vyšší.

Pokud je zde tak jasná spojitost mezi hustotou sítě odpadkových košů ve městech a jejich čistotou, proč jich tedy všechna města a čtvrti, která mají s čistotou problém, jednoduše nepostaví více? Ono to totiž není tak jednoduché.

## Jak na koš

### Výběr místa:

Nové koše se u nás stavějí většinou alespoň z jednoho z těchto důvodů:

1. Znečištění: Město se rozhodne pro zřízení nového odpadkového koše, pokud je zjištěno, že dosavadní pokrytí není dostatečné. V místě znečištění se tak instaluje koš, který usnadní lidem vyhodit odpad na místo, kam patří.
2. Komfort: Odpadkové koše jsou vystavěny na místech tak, aby bylo pro občany snazší se odpadu zbavovat. Koše zde nejsou instalovány z důvodu znečištění, ale pro zvýšení komfortu lidí.
3. Prevence: Při výstavbě nových částí města se do plánu zahrnou i místa pro odpadkové koše. Ve fázi plánování ještě nikdo neví, zda opravdu budou potřeba, je ale lepší mít více odpadkových košů a méně nepořádku na ulicích, než opačně.
4. Podnět lidí: Občané mohou městu navrhnout místo pro umístění koše na základě jejich pocitu a zkušenosti.

### Realizace:

Po vybrání a schválení místa se zde koš může umístit. Umístění koše do nové lokace může být velmi nákladné. Celková cena za koš samotný, plat řemeslníků, materiály, dopravu, úpravu místa atp. se může vyšplhat až k vyšším desítkám tisíc korun.

### Údržba:

Odpadkové koše jsou na veřejných místech. Tím pádem vlastně “nikomu nepatří”. To znamená, že k nim nikdo nemá příliš osobní vztah. Kvůli tomu mají veřejné koše kratší životnost. Občas se najde jedinec, který je velmi pobaven jeho shozením, zapálením či posprejováním. Samozřejmě zároveň koše podléhají přirozenému opotřebení vlivů počasí. Město poté musí poškozený koš opravit. Takové náklady jsou ročně v průměru kolem čtyř tisíc korun.

### Vývoz:

Opad, který je do košů vyhozen, musí být také vyvezen. Podle vytížení koše se tak děje v nejméně několikrát týdně. U košů ve frekventovanějších oblastech, například na pražském Václavském náměstí se frekvence vývozu musela zvýšit až na čtyři vývozy denně. Každý vývoz také něco stojí. Jde o práci popelářů, pohonné hmoty, amortizaci vozidla atd. Z těchto důvodů stojí roční vývoz průměrného koše zhruba [dvanáct tisíc korun](#).

Zařizování košů je navíc ještě podmíněno nekonečným schvalováním úředníků a byrokracií. To celý proces ještě prodlužuje.

## Co to znamená pro Kyje?

Jak je nyní vidět, zařizování košů není tak jednoduché, jak se mohlo zdát. A to hlavně z finančního hlediska. Celá Praha 14, na které se Kyje nacházejí, má roční rozpočet necelých [400 milionů korun](#). Kyje podle počtu obyvatel tvoří necelou [čtvrtinu](#). Proto je pochopitelné, že se v rozpočtu jednoduše nenachází dostatek prostředků pro zřízení košů na všech potřebných místech. Důležité je ještě zmínit, že instalace koše nestojí město peníze jednorázově. Rozhodnutím o zřízení několika košů navíc se Praha 14 připravuje o cenné peníze každý další rok.

## Můj návrh

V budoucnu bych rád poslal na místní úřad žádost o instalaci většího množství košů. Jednalo by se celkem o tři koše. Dva z nich u nádraží Praha - Kyje. Na nástupišti, které je dlouhé necelých dvě stě metrů, se nachází pouze jeden. Příliš často vidám zmačkané plechovky, krabičky od cigaret či igelitové pytlíky hozené v křoví za nástupištním zábradlím. Na nástupiště v obou směrech bych tak rád jeden přidal. Třetí koš by se nacházel na křižovatce Broumarská - Českobrodská. Na této velmi frekventované křižovatce se k mému údivu žádný koš nenachází. Čekání na přechodu by si přitom lidé mohli velmi jednoduše zkrátit vyhozením odpadku do koše. V tuto chvíli ale takovou možnost nemají. Odpadky se u silnice jen hromadí.

## Proč se o tom nepíše?

Problém s koši v Kyjích se pochopitelně příliš malé téma pro velké zpravodajské služby. Smutné je, že jediné informační médium, které vychází přímo pro Prahu 14 je [časopis Čtrnáctka](#). Ten je ale placen z rozpočtu Prahy 14. Je tak nad slunce jasné, že vedení městské části nedovolí vydat článek, který by poukazoval na nedostatek ve čtvrti, kterou mají spravovat, aby neohrozili svou vlastní image.

## Závěr

V mé čtvrti by se mělo více psát o tom, proč není vždy úplně čistá. Hlavním důvodem je nedostatek košů. Ten způsobuje lidem, kteří by odpadkový koš potřebovali, více práce s řešením svého odpadu. Často se tak spíše rozhodnou vyhodit odpadek na zem tam, kde se zrovna nacházejí. Tento problém by vyřešila vyšší hustota sítě odpadkových košů. Důkaz propojení nepořádku na ulicích a množství košů jsme si ukázali na příkladu Los Angeles a Melbourne. Zřízení nových košů je ale velmi nákladné. Město za něj neplatí pouze jednorázově, ale každý rok jeho provozu. O tomto problému se v médiích nepíše, jelikož je pro většinu příliš "místní", nebo se nehodí zdejším politikům. V budoucnu bych však rád podal žádost o zřízení tří košů, které by měly učinit život v Kyjích příjemnější.

Adam Rek, GJK